

Dosarul nr. 2ra-1213/22
2-11112446-01-2ra-29082022

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) D. Tricolici
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) N. Budăi, I. Dutca, D. Băbălău

Î N C H E I E R E

19 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Kleșnina Svetlana,
reprezentată de avocatul Timotin Lilian,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Radionova Maria
(succedată în drepturi de Kostova Elena) împotriva Svetlanei Kleșnina cu privire la
determinarea modului de folosință a lotului de teren,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2022,

c o n s t a t ă :

La 31 mai 2011, Radionova Maria a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Svetlanei Kleșnina cu privire la determinarea modului de folosință a
lotului de teren.

În motivarea acțiunii, reclamanta a menționat că este proprietara a ½ cotă-
parte din bunul imobil situat pe XXXXX, pe un teren aferent de 0,0927 ha.

Reclamanta a relatat că nu poate ajunge la o înțelegere cu pârâta privind
partajarea terenului aferent în părți egale.

Radionova Maria a solicitat, inclusiv prin cererea de concretizare a
pretențiilor (f. d. 29-30 Vol. I), determinarea modului de folosință a terenului
aferent bunului imobil situat pe XXXXX.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din
25 noiembrie 2014, Kostova Elena a fost recunoscută în calitate de succesor al
Mariei Radionova (f. d. 128 Vol. I).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 08 octombrie 2021,
s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Radionova Maria (succedată în
drepturi de Kostova Elena).

S-a stabilit modul de folosință a terenului aferent imobilului cu nr. cadastral XXXXX, amplasat pe XXXXX, cu suprafața totală de 927 de m.p., proporțional cotelor-părți câte 1/2, conform Raportului de expertiză judiciară din 27 mai 2019 după cum urmează:

- Kleșnina Svetlana - sectorul de teren cu suprafața de 463,50 de m.p. marcat de punctele 1-2-3-4-7- 8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-1 (distanța dintre puncte este indicată în tabelul 1 și colorată în Anexa 1 cu creion colorat de culoare galbenă);

- Kostova Elena - sectorul de teren cu suprafața de 463,50 de m.p. marcat de punctele 1-2-3-4-7-8-9- 10-25-24-23-22-21-20-19-18-1 (distanța dintre puncte este indicată în tabelul 1 și colorată în Anexa 1 cu creion colorat de culoare verde).

Varianta modului de folosință a sectorului de teren este prezentată în Anexa 1 (intervenițiile sunt executate cu colorant albastru și roșu, și creioane colorate de culoare verde și galbenă), realizată în baza copiei planului cadastral cu nr. cadastral XXXXX actualizat la 4 mai 2015, care este parte integră a raportului de expertiză.

Varianta propusă privind modul de folosință a terenului este posibilă cu respectarea următoarelor condiții:

- se va institui servitutea numerotată cu punctele 3-4-7-8-3 cu suprafața de 8,325 m.p., pe terenul aservit ce-i revine Svetlanei Kleșnina (hașurat în Anexa 1 cu pix cu colorant roșu), în favoarea terenului dominant ce revine Elenei Kostova;

- se va institui servitutea numerotată cu punctele 4-5-6-7-4 cu suprafața de 8,325 de m.p., pe terenul aservit ce-i revine Elenei Kostova (hașurat în Anexa 1 cu pix cu colorant roșu), în favoarea terenului dominant ce-i revine Svetlanei Kleșnina;

- se va institui servitutea numerotată cu punctele 6-7-8-9-9 -6 cu suprafața de 9,0 m.p., pe terenul aservit ce-i revine Elenei Kostova (hașurat în Anexa 1 cu pix cu colorant roșu), în favoarea terenului dominant ce-i revine Svetlanei Kleșnina, pentru accesul liber la deservirea imobilul ce-i aparține (ferestrele și peretele subsolului).

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că Radionova Maria, succedată în drepturile procedurale de Kostova Elena și pârâta Kleșnina Svetlana, în temeiul certificatului de moștenitor din 30 iulie 1991, hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 26 iulie 2013, deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2014 și încheierii Curții Supreme de Justiție din 28 august 2014, sunt coproprietarii construcțiilor cu nr. cadastral XXXXX și XXXXX, amplasate pe XXXXX, câte 1/2 cotă- parte ideală din acestea.

Instanța de judecată a reținut de asemenea, că anterior situației juridice existente, conform hotărârii judecătorești din 27 august 1965 a fost partajat bunul imobil în litigiu.

Ulterior, prin decizia Primăriei mun. Chișinău din 07 iunie 1996 „Cu privire la aprobarea procesului-verbal referitor la recepționarea caselor de locuit particulare de pe XXXXX” s-a decis aprobarea actului de dare în exploatare a casei de locuit particulare (1/2 cotă-parte) de pe XXXXX întocmit de Comisia de stat pentru recepționarea caselor de locuit particulare a Preturii sect. Centru; - legiferarea casei de locuit particulare lit. A (1/2 cotă-parte) de pe XXXXX

construită fără autorizare în anul 1960; - pentru deservirea și exploatarea casei de locuit particulare (1/2 cotă-parte) construită neautorizat pe XXXXX, stabilirea lotului de pământ cu suprafața 400 m.p.

Conform pct. 2 din aceeași decizie, s-a obligat beneficiarul Radionova Maria să împrăprietărească lotul de pământ ocupat ilegal pentru construcția casei particulare de locuit în urma vânzării-cumpărării, pornind de la prevederile legislației în vigoare, cu obținerea de la direcția funciară a dreptului de coproprietate asupra pământului.

Prin hotărârea Comisiei de primire numită de Pretura sect. Centru nr. 2/5 din 13 februarie 1995, s-a propus primirea în exploatare a casei particulare de locuit a beneficiarului Radionova Maria, iar în baza deciziei din 07 iunie 1996, Primăria mun. Chișinău a transmis în natură lotul de pământ nr. 16 cu aria 400 m.p. repartizat Mariei Radionova Maria pentru construcția casei de locuit particulare din XXXXX.

Instanța de fond a concluzionat că potrivit raportului de expertiză din 27 mai 2019, expertul judiciar a concluzionat asupra stabilirii modului de folosință a terenului aferent cu suprafața totală de 927,0 m.p., proporțional cotelor-părți de 1/2, luînd în considerație situația de fapt constatată la fața locului, amplasarea construcțiilor pe teren, principiile de formare a bunurilor imobile, fiind posibilă și propusă o singură variantă.

Astfel, prima instanță a ajuns la concluzia că la stabilirea cotelor-părți a terenului ce urmează a fi atribuit în folosință fiecărui coproprietar al imobilului, urmează să se țină cont de suprafețele reale a construcției ce se află în proprietatea fiecăruia, precum și amplasarea acestora pe suprafața terenului, prin urmare, stabilirea modului de folosință urmează a se efectua proporțional cotelor-părți a proprietarului imobilului.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2022, s-a respins apelul declarat de avocatul Timotin Lilian în interesele Svetlanei Kleșnina și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 08 octombrie 2021.

La 11 august 2022, Kleșnina Svetlana, reprezentată de avocatul Timotin Lilian, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

Recurenta Kleșnina Svetlana, în motivarea recursului a invocat că la examinarea cauzei au fost aplicate eronat normele de drept material și procedural, nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauze, precum și faptul că instanțele au apreciat eronat probele, fapt ce a dus la soluționarea greșită a cauzei.

De asemenea, a menționat că atât prima instanță, cât și instanța de apel, au soluționat chestiunea dedusă judecății prin prisma partajării dreptului de proprietate, determinând modul de folosință a lotului de teren între coproprietari, fără a atrage în proces proprietarul de jure a bunului imobil, or, terenul în litigiu constituie proprietatea municipiului Chișinău.

Deci, în opinia recurentei, instanțele erau obligate să antreneze în proces proprietarul terenului – Consiliul mun. Chișinău pentru a se expune asupra

posibilității determinării modului de folosință în varianta expusă de expert și referitor la instituirea dreptului de servitute a porțiunilor de teren ce-i revin cu drept de proprietate.

La fel, a relevat că instanțele de judecată nu au dat apreciere faptului că suprafețele reale ale construcțiilor aflate în proprietatea părților în litigiu și amplasate pe terenul proprietate municipală, sunt neproportionale, astfel fiind interpretate eronat circumstanțele cauzei.

La 29 august 2022, instanța de recurs a expediat în adresa intimătei copia recursului, însă plicul a fost restituit cu mențiunea ”nereclamat” (f.d. 118-119 Vol. II).

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 09 iunie 2022, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 11 august 2022, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentei cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Kleșnina Svetlana, reprezentată de avocatul Timotin Lilian, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Kleşnina Svetlana, reprezentată de avocatul Timotin Lilian.

Încheierea este irevocabilă.

Preşedintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh